

TIEN VARRELTA.

„*Sampo*“ *looshi Viipurissa* aloitti jälleen toimintakautensa viime kuun 11 p., erittäin suotuisan karman johtamana, sillä tänne jo kauan odotetun ylisihteerimme Pekka Ervast'in tulo sattui juuri täksi päiväksi. Juhlahetki oli siis ensimmäinen kokouksemme, jonka puheenjohtaja Rva Hilma Turunen avasi lyhyellä, mutta lämpimällä tervehdyspuheella. Sitten puhui ylisihteeri Mestarein salaisesta veljeskunnasta ja sen tehtävästä. Puheen loputtua tehtiin vielä useampia kysymyksiä, joihin myös saatiin vastaukset.

Saman päivän illalla piti ylisihteeri kansakoulun juhlasalissa yleisölle luennon: Tosi onni ja teosofia, käsitellen ensiksi alkupuolta aineesta nim. „mikä on tosi onni?“ Maanantaina 12 p. jatkoi hän aloittamansa luentoa käsitellen kysymyksiä „millä välikappaleilla ja miten on tosi onni saavutettavissa?“ – Kumpaakin luentoa kuulemassa oli noin 400 henkeä, jotka mielenkiinnolla seurasivat luennoitsijan innostunutta ja selvää asiain esittelyä. Uutta intoa ja uusia voimia antavat tällaiset hetket teosofeille, ajattelua ja todellista asiain harkintaa vaativat ne suurelta yleisöltä. Aivan varmaan tuli nytkin monta siementä otolliseen maahan kylvetyksi.

Varsinaiset kokoukset, joita on joka sunnuntai k:lo 12 päivällä, alkoivat vasta 25 p. viime kuuta. Rva Lydia Suhonen piti esitelmän siitä, miten paraiten voisimme tehdä teosofista työtä niin looshissa kuin sen ulkopuolellakin. Toiminnan vilkastuttamiseksi ja samalla jäsenten henkilökohtaista kehitystä silmällä pitäen päätettiin joka viikoksi ottaa yhteinen meditationi-aihe, jota tutkimaan kukin syventyy k:lo 9 illalla. Ensiksi pohdittavana oli kysymys „Miksi minusta on tullut teosofi?“

Varasihteeri.

Pekka Ervast Joensuussa. Ylisihteerimme tuloa oli teosofisen seuran Joensuun looshi jo kauan hartaasti odottanut. Ja vihdoinkin syysk. 14 p:nä tämä toivomuksemme toteutui, sillä mainittuna päivänä saapui hra P. Ervast k:lo 5,45 iltajunassa kaupunkiimme. Samana iltana pidettiin erään jäsenemme luona looshikokous, jonne olivat kokoontuneet melkein kaikki looshimme jäsenet ynnä muutamat muut teosofisen aatteen kannattajat. Looshin puheenjohtaja aloitti kokouksen lausuen looshin puolesta ylisihteeri hra P. Ervastin tervetulleeksi paikkakunnallemme. Tämän jälkeen ylisihteerimme puhui läsnäoleville sanoja, jotka painuivat syvästi mieleen. Koko ilta kului hauskaasti veljellisessä seurustelussa.

Seuraavana päivänä (syysk. 15 p.) piti ylisihteerimme ensimmäisen julkisen luennon tšekäläisessä kaupungin kansakoulun uudessa juhlasalissa. Tätä mieltäkiinnittävää luentoa, jossa esitelmöitsijä käsitteli „Kristinuskon, materialismin ja teosofian suhdetta toisiinsa“, oli kokoontunut salin täydeltä ihmisiä kuulemaan. Toisessa esitelmässään, joka pidettiin perjantaina, selvitteli hra P. Ervast kysymystä „Onko elämää kuoleman jälkeen“, jota entistä vielä lukuisampi kuulijakunta hartaudella kuunnellen seurasi. Lauantaina syysk. 17 p. piti ylisihteerimme kolmannen esitelmänsä puhuen „Onnellisen elämän salaisuudesta“.

Sitä paitsi järjesti looshimme vielä lauantai-illaksi teatteritalolle teosofisen iltaman, johon oli saapunut kohtalaisesti väkeä. Iltaman ohjelmassa oli: Tervehdyspuhe (Faktori J. A. Tukiainen). Viulusoolo (Viulutaitelija H. Hitzacker; hra T. Hurri hoiti säestystä), Melodraama (O. Merikannon säveltämä Bhagavad-Gitan sanoihin jonka lausui rva E. Weisenberg hra T. Hurrin hoitaessa säestystä), Esitelmä („Taide ja taiteilija“, piti hra P. Ervast), Viulusoolo (Hra H. Hitzacker) ja Seurustelua. – Ohjelman suoritus oli vaikuttava ja arvokas. Ja tästä nautintorikkaasta iltamasta, joka alkoi k:lo ½ 8 ja päättyi k:lo ½ 11 iltasella, poistui yleisö tyytyväisenä.

Kun ilta oli jo käynyt myöhäiseksi, meni koko looshimme sekä miehissä että naisissa iltamasta suoraan laivarannalle saattamaan pois lähtevää ylisihteeriämme, joka sitten k:lo 11 iltasella „Osma“ nimisellä laivalla läksi jatkamaan matkaansa Kuopioon.

Mitä sitten tulee ylisihteerimme esitelmien kautta jättämään vaikutukseen, oli se kieltämättä huomattavan voimakas. Kaikki hänen pitämänsä esitelmät olivat arvokkaat sisällöltään ja taidolla esitetyt. Ne kaikki käsitelivät sellaisia aiheita, jotka ihmisten mieliä kovasti kiinnittivät ja joidenka selville pääsemiseen ihmiskunta on aina pyrkinyt. Monet läsnä olevat henkilöt, jotka jo olivat vapautuneet ennakkoluuloistaan, olivat riemuissaan saadessaan vastauksen niin moneen tärkeään elämänsä kysymykseen. Mutta myöskin ne, joidenka maailmankatsomukset niin suuresti erosivat teosofisesta, avomielisesti

tunnustivat, että ylisihteerimme oli oiva puhuja ja etevä syvien ajatusten tulkitsija. On vaikeata vielä näin lyhyen ajan kuluttua lausua aivan lopullista tulosta. Se on tämän kirjottajan mielestä kuitenkin varmaa, etteivät ylisihteerimme totuutta uhkuvat sanat saattaneet yksinomaan kivikkoon langeta, vaan että moni niistä pääsi vaikutustaan levittämään myöskin hyvässä maaperässä. Ja sellaisista aikanansa saamme vielä kuulla.

Mikä taas koskee ylisihteerimme aikaansaamaa vaikutusta looshimme jäseniin, niin mielelläni sitä kuvatessani tahtoisin verrata häntä roomalaiseen Julius Caesariin, josta historiassa kerrotaan, että hän tuli, näki ja voitti. Ainoa eroitus, mikä tässä on Caesarin ja ylisihteerimme välillä, on se, että Caesar asevoimalla hankki itselleen voittoriemun, mutta ylisihteerimme totuuden taikasanoilla sydämemme voitti. Looshimme sentähden kiitollisena ylisihteerillemme paljosta jää rakkaudella muistelemaan hänen käyntiään ja mielessä pitämään hänen sanojaan. —

A. T.

Teosofia Kuopiossa. Viime syyskuun 19 ja 20 p:nä oli Ylisihteerimme Herra Pekka Ervast täällä Kuopiossa, pitäen kumpaisenakin päivänä yleisen esitelmän, kolme pienempää kokousta teosofian harrastajain kesken. Esitelmiä kuulemaan saapui yleisöä pienenpuoleinen huoneusto ahdinkoon asti täyteen. Sitte 23 p:nä Ylisihteerimme Iisalmelta palatessaan piti vielä esitelmän Kaupungintalon Juhlasalissa, jossa oli kuulijoita 250 henkeä. Esitelmiä kuunneltiin erityisellä hartaudella, vaikkakin osa kuulijoista ehkä oli saapunut vaan uteliaisuudesta. Moni tunnustaa ensikerran saaneensa kuulla totuuden sanoja, vieläpä löytäneensä kauan etsimänsä totuuden, sen vanhan, jota sielunsa on ikävöinyt. Yleisesti voipi toivoa kylvetyn siemenen langenneen hyvään maahan, vaikkakin muutamien kuulijoiden oli ikäänkuin pakko kuulemilleen totuuksille vielä hymyillä. Usealta taholta lausuttiin toivomuksia saada mahdollisimman pian Herra Ervastia jälleen tavata ja kuulla. Teosofinen looshimme „Vipunen“ — oltuaan hajaannustilassa — heräsi myöskin toimintaan.

Toivomme vaan edelleenkin menestystä.

H. K.

Ylisihteeri Iisalmella. Kuluneen syyskuun lopussa oli yhdistyksellämme se juhlahetki, jota se koko olemassaolonsa aikana on ikävällä odotellut. Saimme aivan kotipaikalla kuulla Ylisihteerimme puhuvan. Esitelmiä oli kaksi: „Onko teosofia Kristuksen oppia vastaan“ ja „Syyn ja seurauksen laki ja jälleensyntyminen“. Itse asiassa ei voi kuitenkaan puhua kuin yhdestä esitelmästä, — toinen täytyi sattuneesta syystä muuttaa niin sopimattomaksi ajaksi, ettei kuulijoita voinut saapua kuin hyvin vähän. Vaan ensimmäinen oli sitä suuremmasta merkityksestä. Kuulijoita oli paikkakunnan oloihin nähden paljon ja vaikka ei teosofeja ollut kuin siellä täällä muiden joukossa seurasi koko kuulijakunta mielenkiinnolla esitelmän. Herra Ervast puhuikin korkeamman voiman inspireeramana ja ne joilla oli „silmit nähdä“ näkivät ja tunsivat Mestarin läsnäolon. Se voima, joka sinä iltana panttiin liikkeelle, olikin niin valtava, väreilyt niin voimakkaat, että vielä viikon perästä eräs herkkätunteinen jäsenemme sanoi ettei vielä ollut „arkipäivä“ tullut. —

Tämän jälkeen on looshimme valmistusaika loppu ja tehtiin päätös ruveta toimimaan ulospäin. Mitättömän pienet ovat omat voimamme, vaan Mestari, joka meitä tähänkin asti on vienyt, vie kyllä eteenkinpäin.

„Valoa kohti“.

Ylisihteeri Mikkelissä 25-27. 9. 1910. Ylisihteerimme pitämät teosofiset esitelmät Mikkelissä muodostuivat sekä sikäläisen looshin jäsenille että myöskin looshin ulkopuolella oleville ihaniksi juhlahetkiksi, joiden muisto ei hevillä haihdu mielestä. Aivan kuin vaistomaisena aavistuksena oli paikkakunnan teosofien mielessä kytynyt ajatus, että nyt olisi sopiva aika teosofiselle kylvölle, jolloin kylväjän pitäisi tulla. — Huolimatta vuoden ajan syksyisestä säästä sekä kirkolliselta rämeiköiltä tulevasta pienistä kylmän puhkuista, uhkui henkinen ilmapiiri kevättä, ja Mestariemme ihana rakkauden lämpö oli synnyttänyt keväisiä päiviä muutoin jäiseen ympäristöömme. — — — Siksi odotimme, ja Heidän lähettämänsä tuli. — — — Ja minkä viestin toi tuo lähettiläs? — — — Uuden ihanan sanoman Kristuksesta, tuosta valtavasta mystillisestä Vapahtajasta, joka asuu joka ihmislapsen sydämessä. Yksinkertaisesti ja selvästi näytettiin, miten tuo Kristus muodostaa olemuksemme Jumaluus-kipinän, jonka tulisi päästä

loistamaan kussakin ihmisessä, ja siten valona ja tulena pois kuluttamaan kaiken itsekkäisyyden kuonan, joka nyt estää ihmistä esiintymästä täydellisenä Jumalan Poikana. – Valtava ja suuremmoinen oli tuon salaisen Kristuksen kuva, ja Hän, jumalallista valoa hohtavana, olisi keskustana kaikissa esitelmissä. Oliko silloin ihmeekään jos näin ollen helposti selviytyi Karman laki siksi, mitä se pohjaltaan on, nimittäin rakkauden laiksi, joskin samalla Jumalallisen oikeuden, joka jälleensyntymisen eri muotojen kautta vähitellen opettaa ja pakottaa ihmistä huomaamaan ken hän on, mikä on hänen päämaalinsa ja kuinka hänen on kasvaminen ja vahvistuminen lihasta ylösnouseen Kristuksen täyden mitan mukaiseksi.

Tämän esitelmäsarjan yhteydessä uhrattiin yksi luento H. P. B:lle osotteeksi siitä kiitollisuuden velan tunteesta, minkä sekä seura kokonaisuudessaan että sen jäsenet yksilöinä tuntevat sydämessään hänen suurelle elämänsä työlle.

Väkeä oli kussakin suomalaisessa esitelmässä noin 300, sekä yhdessä ylikin mainitun summan, ja varma on, että näiden esitelmien kautta monen sydämeen välähti valon säde, jonka kuulija päätti ottaa elämänsä taipaleen valaisijaksi ja ohjaajaksi. Kuvaavaa esitelmätilaisuuksien valtavasta vaikutuksesta oli erään harmaahapsisen jo likellä hautaansa olevan vanhuksen melkein profetallisella vakavuudella esiintuoma lausunto: „Ajan hammas näkyy kaikki syövän – – – on se jo kuluttanut kirkkommekin muotomenot, ja pakottanut meitä ikävöimään teosofiaa. Nyt on teosofia tullut, on varmasti tullut. Jumala siunatkoon julistajia!“

Ikävällä odotamme aikaa, jolloin taas saamme rakkaan ylisihiteerin luoksemme.

Traveller“.

Looshien toimintaa. Otava I Mikkelissä on toiminut v. 1909 huhtikuusta alkaen. Kokouksia on pidetty joka toinen sunnuntai. Kesällä v. 1909 ei kokoonnuttu mutta viime kesänä ei annettu säännöllisen toiminnan keskeytystä.

Tutkimuksen alaisena ovat olleet H. P. B:n „Avain“, joka on läpi luettu, samoin Leo Tolstoin „Kristuksen Opin Henki“ ja Karadjan „Seitsemän Sakramenttia“. Rud. Euckenin „Suurten ajattelijain Elämäkertomukset“ nimisestä filosofisesta teoksesta on luettu Jesusta koskeva kohta ja tullaan lähimmässä tulevaisuudessa tutkimaan kristillisen kirkon isien elämäkertomusta koskevat kohdat Annie Besantin „Kristinuskon salaisen puolen“ tutkimuksen ohessa.

Nyt on päätetty kokoontua varsinaisten kokousten välisinä sunnuntaina H. P. B:n „Salaista Oppia“ tutkimaan.

Looshin puheenjohtaja on toht. W. Angervo, ja jäsenluku nyt 18.

Uusi osote. Venäjän Teosofisen Seuran ja aikakauskirjan osote, joka ennen oli Kabinetskaja 7, on nyt *Ivanoffskaja 22*, Pietari.

Teosofia ja esperanto. Tietäjän toimitukselle on tullut seuraava kirjelmä: „K. H. Pitäisimme varsin suurena suosiosotuksena, jos hyväntahtoisesti julkaisisitte lehdessänne seuraavan uutisen. Veljellisesti tervehtien, vilpittömästi Teidän B. G. Watson, Registristo Australio“. Uutinen kuuluu: „Esperanto-liike on nyt kasvanut niin suureksi ja kieli on niin tuntuvasti todistanut käytännöllisen hyötynsä ja vaikuttavuutensa veljeysaatteen hyväksi, että ne T. S. J:t, jotka esperantoa ovat harrastaneet, arvelevat, että esperantisten teosofien aika on nyt tullut lähemmin ja täydellisemmin järjestyä. Toivotaan, että olemassa olevat järjestöt säilyttävät itsenäisyytensä omissa osastoissaan, mutta että koko Liittoa johtaisi presidentti ja komitea, joka järjestäisi kansainväliset asiat, käännökset ja julkaisut, jotta vältettäisiin kaksinkertaiset vaivat ja oltaisiin kosketuksessa eristettyjen jäsenten kanssa. Halukkaita jäseniä pyydetään kirjottamaan kirjeenvaihtaja-sihteerille, os. La Gildo de Esperantaj Teozofistoj, 134 Phillip Street, Sydney, Australia.

Muistomerkkejä muinaisista sivistyksistä. Adyar Bulletin kertoo merkillisestä kirjastosta, joka äskettäin löydettiin Touen Houangin kylässä Kiinassa. Tällä paikalla oli muinoin ollut suuri kaupunki ja hietamyrsky paljasti sieltä kallioon hakatun oven. Muuan ranskalainen tutkija, M. Pelliot kaivautti esille suuren maanalaisen kirjaston, joka sisälsi 20,000 käsikirjotusta ja lukuisia maalauksia, kuvapatsaita y. m. ajanlaskumme ensimmäisiltä vuosisadoilta. M. m. tavattiin asiakirja, jossa kirjaston perustaja Houei-Tze luetlee 200 kirjastoa, mitkä hän on perustanut Kiinaan ja Turkestaniin. Hän kirjottaa:

„Joukottain olen antanut kirjastoja, olen levittänyt niitä ympäri maan, ettei opin valo koskaan sammuisi ja että kiitolliset muistoani kunnioittaisivat, niinkauan kuin Buddha elää. Pimeisiin paikkoihin olen luonut valoa ja valo tulee ikuisesti olemaan kanssani“.

The Leeds Mercury kertoo taas toisesta kirjastosta, joka on löydetty Etelä-Kaldeasta. Tämä kirjasto sisältää 32,000 teosta „historiaa, kronologiaa, maantiedettä, lakitiedettä, yksityistä ja yleistä kirjeenvaihtoa, kenraalien tiedonantoja, kuninkaan julistuksia, filologiaa, matematiikkaa, luonnontiedettä, luetteloja linnuista, eläimistä, kaloista, hyönteisistä, kiviaseista, astrologiaa, astronomiaa, teologiaa, ennustustiedettä, runoja ja kaunokirjallisuutta, kontrahteja, asiakirjoja, ja vieläpä luetteloja kansalaisten tavaroista“.

Teosofisen Seuran rahastonhoitaja, neiti A. Alander tavataan torstaina k:lo 7-8 i. p. Seuran huoneustossa, Bulev. 17. Postiosote on Vuorimiehenk. 12, Helsinki. Jäseniä, jotka eivät vielä ole suorittaneet vuosimaksuaan, pyydetään se tekemään mitä pikimmin. Seuralle tulevat rahat on aina paras lähettää tai tuoda rahastonhoitajalle eikä esim. ylisihteerille.

Omantunnon vuosikerrat 1906 ja 1907 ovat saatavina vahvasti, vaikka yksinkertaisesti nidottuina pehmeisiin kansiin à Smk. 2:25. Useampia tilatessa käteisellä lähetetään rahtivapaasti lähimmälle rautatieasemalle. Nämä vuosikerrat sisältävät mitä monipuolisinta lukemista.

Ylisihteerin matkat. Lokakuun 15-16 p:nä ylisihteeri piti Tampereella 3 luentoa ja looshikokouksen. T. k. 29-31 p:nä hän vierailee Turussa.

(Tietäjä 1910 Lokakuu N:o 10, ss. 360-364)